

פיתוחי זותם – ב'אור על ספר עץ הזיים

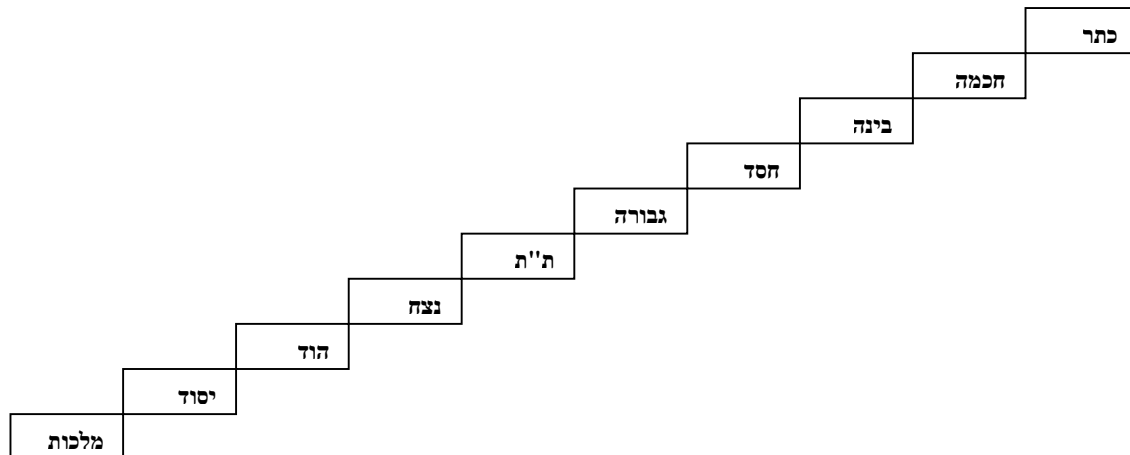
יו"ל ע"י בית המדרש "אור שלום" ע"ש כ"ק האדמו"ר הרב שלום ספרין זצוק"ל מקומרנא י-ם
קרית ארבע ת.ד. 88 מיקוד 90100

היכל א מן שבעה היכלות, והוא היכל אדם קדמון, ובהיכל זה יש שבעה שערים
שער א - השער הראשון- דרוש עגולים ויושר ובו ה' ענפים עץ חיים-שער א-ענף ב - בענין א"ס ב"ה

הקדמה: מצינו בירושלמי שאין לך קרוב לקב"ה מהאדם, ומאיך עפ"י המקובלים הא"ס כשמו כן הוא,
שהמרחק בינינו לבינו הוא אין סופי. ולכאורה ב' שיטות אלו נוגדות זו את זו. ובלמוד זה ננסה להבין כיצד
קיים קישור בין העולמות למאציל העליון.

ענף ב' [שלפנינו] מקורו בספר "אדם ישר".

א. בענין א"ס ב"ה. איך היתה התחלת אצילות העולמות הנאצלים ממנו וגם חקירה
גדולה ומחלוקת עצומה נחלקו בו כל המקובלים כולם כי יש מי שכתב כי ה"ס הם
כסדר י' מדריגות זו אח"ז וזו למטה מזו. הנה יש מהמקובלים שסוברים ששיעור הקומה שברא
המאציל ב"ה, כשהוא עשה עשר [10] ספירות, שהם עשרה סדרי הנהגות שעל ידם השפע של הא"ס ב"ה
מתלבש ועל ידם הוא מנהיג את העולמות. והם בסדר מדרגות שירדות מלמעלה למטה.

כל ספירה יש לה את התכונה המיוחדת אליה, והשלמות של כל שיעור קומה וקומה של הנהגה מסוימת
מתבצעת על ידי עשר [10] הספירות. וכמובא במסכת מגילה [פרק ג] וכן במסכת ברכות [דף כ"א] "כל
דבר שבקדושה לא יהא פחות מעשרה", כדוגמת קדיש, קדושה, ברכו, ודומיהם, בהיות "עשרה" מייצגת
שלמות והם נקראים ספירות, בהיות השפע הנכנס אל הספירה הוא ספור וקצוב, מלשון מספר קצוב, והן
מלשון ספיר, שהכלי עצמו מזדכך ומאיר על ידי שהאור נכנס לתוכו.

אמנם בשער טנת"א מחדש הרב שספירה הוא רמז לאור שבתוך הכלי ולא לכלי עצמו, אך בדר"כ כשאנו
נדבר בספירה, אנו נדבר על הכלי עצמו. הספירות הללו על דרך משל הם בצורת כלים, היינו שיש להם כלי
קיבול שהאור נכנס בתוכם, ולכן הוא מוגבל ומצומצם שם, כדמיון הנשמה שנכנסת לגוף.

הנשמה בהיותה מחוץ לגוף הרי היא מופשטת, ובהיותה בגוף היא נעשית בצורת האיברים, ומסתעפת
בהם. כך המאציל העליון ב"ה מתלבש בכלים ועל ידי זה מונהגים העולמות. ועשר הספירות כח"ב חג"ת
נהי"מ הם אלו שעומדות זו אחר זו בסדר "חד סמכא" היינו עמוד אחד.

פיתוחי זותם – ב'אור על ספר ע"ז ז"ים

יו"ל ע"י בית המדרש "אור שלום" ע"ש כ"ק האדמו"ר הרב שלום ספרין זצוק"ל מקומרנא י-ם
קרית ארבע ת.ד. 88 מיקוד 90100

ספירת הכתר – נקראת כך על היותה מכתירה את המוחין שבתוכה. והגלגלת שבאדם רומזת לספירה זו, בהיות הגולגולת שבאדם שמכתירה ג' מוחין שבאדם, כנגד חכמה ובינה.

ספירת החכמה – שורש החסד, שרומזת ל"חך – מ"ה", שכאן יש לאדם לשאול ולברר, כי הכתר הוא בחינת אין – ואילו החכמה היא מרמזת לשאלה במילת מ"ה. אמנם יש בה מידת הדין אלא שהוא כנוע ואינו מתגלה כלל. [מוח ימין].

ספירת הבינה – מרמזת לסיום הראש ומעבירה את השפע לגוף, היא המליץ בין המוחין שהם הפנימיים לגוף, שבהם היא מתפשטת, וכך מעבירה ספירה זו את ההבנה אל הספירות התחתונות ממנה, מהו רצון המאציל ב"ה מהם. [מוח שמאל].

ספירת החסד – שפע המתפשט ללא שום הגבלה מהרצון להיטיב, [יד ימין].

ספירת הגבורה – היא המגבילה את אור החסד ושפעו, וענינה להגביל את השפע והטוב לאלו הראויים לקבלו. [יד שמאל].

ספירת תפארת [ת"ת] – מלשון פארות וענפים, שמסתעפים לכל הגוף. [גוף האדם]

ספירת נצח – המשך ספירת החסד, שממנה יוצאים הגזרות הטובות שגזר הקב"ה, והם לא מתבטלים כנאמר "נצח ישראל לא ישקר" [שמו"א, ט"ו] ורומזת לניצוח וניצחון. [רגל ימין]

ספירת הוד – יציאת הגבורה, כשנגזרת גזירה הקב"ה חותם אותה בספירת הוד, ולכן כשהיו ישראל ניצולים והגזירה מתבטלת, היו מודים לקב"ה בשירה והלל "לך נאה להודות", כנאמר במסכת תענית [ו] ע"ב] ברוך רוב ההודאות" וכך מצינו גם במסכת ברכות [נ"ד, א] ועל ידי כך אנו מחזירים את הגזירה לשרשה. [רגל שמאל]

ספירת יסוד – עליה עומד כל השפע הבא מלמעלה והוא כולל את השפע כולו מכל הספירות. [גיד]

ספירת המלכות – על ידה המאציל ב"ה מוציא את השפע שלו לעולם התחתון, ועל ידי כך הוא מולך בעולמות לכן היא קרויה מלכות. [עטרת הגיד]

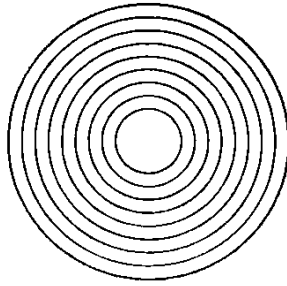

ב. ויש מי שכתב כי סדר עמידתן דרך קוים ימין ושמאל ואמצע והם ג"ס חח"ן זו ע"ג זו בקו ימין וג"ס בג"ה זו ע"ג זו בקו שמאל וד"ס כתי"ם זו ע"ג זו בקו האמצעי היינו בג' קוים ימין שמאל אמצע, צד ימין חח"ן, צד שמאל בג"ה, קו האמצע דת"ים. והוא שרמזה המשנה "אין לך אדם שאין לו שעה" [אבות ד', ג] ר"ת שע"ה שורש – כח"ב, ענף – חג"ת הארה – נה"י. זו שיטת חלק מהמקובלים בסדר העמידה של הספירות.

פיתוחי זותם – ביאור על ספר עץ הזיים

יו"ל ע"י בית המדרש "אור שלום" ע"ש כ"ק האדמו"ר הרב שלום ספרין זצוק"ל מקומרנא י-ם
קרית ארבע ת.ד. 88 מיקוד 90100

ג. ורבים יחכמו ויאמרו כי הם בצורת גלגלים עגולים

זה תוך זה וזה מקיף וסובב לזה. שנדמים ככדורים שי

בהם חלל, וזה בתוך זה. ואף כדור לא נוגע בחברו, והם עומדים

באור זה תוך זה.

לסיכום: מצינו בדברי המקובלים הראשונים ג' שיטות במבנה

הספירות.

א. חד סמכא [עמוד אחד]

ב. זה תחת זה בג' קווים.

ג. זה תוך זה ככדור בתוך כדור.

והנה מי שיסתכל בדברי רשב"י בס' הזוהר והתיקונים וכן בספר הבהיר (לר' נחוניא

בן הקנה) ימצא בדבריהם מאמרים שונים ומחולפים נוטים לכאן ולכאן וג' שיטות אלו

הזכרו בדברי רשב"י בזוהר ובתיקונים ובספר הבהיר.

והמקובלים האחרונים אלו שהיו לפני האר"י נבוכו בזה ונלאו יותר לחקור ולא יכלו כי

קושיא גדולה וחזקה הולכת ומסערת עליהם והתקשו להבין את ג' השיטות הללו באמרם

מאחר שהא"ס שוה בכל בחינותיו השוואה גמורה לא יצדק בו מעלה ומטה פנים

ואחור כשאתה מצייר את הספירות אזי יש לך למעלה ויש למטה, וכשאתה מתחיל לדבר על הפרצופים –

הרי יש בו פנים ואחור, ולא יכלו לבאר זאת כלעומת "אין לו דמות הגוף" כי כל הכינויים האלו

מורים הם היות קצבה וגבול ותחום ומדה באור א"ס העליון ח"ו.

וכן נודע שאור א"ס נוקב ועובר בעובי כל ספירה וספירה ומלגאו כל ספירה וספירה

ואסחר לון מלבר כשם שהנשמה מתלבשת בגוף האדם הרי היא מצויה בכל גופו ומאירה בכל חלקי

הגוף כולם, ולא כמשקה הנמזג לכלי שאינו מצוי בדפנות הכלי. לכל ספירה וספירה כנזכר בספר

הזוהר [פ' בהר בר"מ דק"ט] וז"ל "אנת נשמה לנשמה [כו'] ובפרשת פנחס [דרכ"ה

ורכ"ו] וכן בהקדמת התיקונים [ז"ד] וז"ל ולעילא על כלא עלת על כל העלות לית

אלהא עליה ולא תחותיה ולא לד' סטרי עלמא והוא ממלא כל עלמין ואסחר לון

מכל סטרא כו'. והיא ראייה לדברי הרב מוהר"ח"ו לג' השיטות הנ"ל.

ד. ואם כן מאחר שכל ה"ס קרובות בהשוואה אל הא"ס הרי בכל ספירה וספירה יש בה אור

א"ס הן מבפנים והן מבחוץ, בכל מקום מצוי א"ס ב"ה, ומצד שני אתה אומר שהנה יש את הספירות

בכינוייהם, ואם כן איזה הבדל יש ביניהם?

פיתוחי זותם – ב'אור על ספר ע"ז חיים

יו"ל ע"י בית המדרש "אור שלום" ע"ש כ"ק האדמו"ר הרב שלום ספרין זצוק"ל מקומרנא י-ם קרית ארבע ת.ד. 88 מיקוד 90100

אלא שההפרש הוא לא בהתפשטות בכלי כי בזה הכל אחד, אלא שההפרש הוא במקבלים ולא במשפיע. ובגמרא [נדרים ח' ב] "אין גיהנם לעולם הבא אלא הקדוש ברוך הוא מוציא חמה מנרתיקה, צדיקים מתרפאין בה ורשעים נידונין בה....." שמשמע מגמרא זו שאע"פ שמדובר על אותה שמש ההפרש הוא במקבלים ולא במשפיע. וכולם מקבלים ממנו אור בעצמו א"כ מה הפרש בין זה לזה ובמה תתעלה כל ספירה מחברתה כיון שמדרגות כולם שוים כנ"ל (מבר"ש ש"א ח"א פ"ד). הקושיה מובנת, כי מצד אחד אנו אומרים שיש גבול וקצבה, כתר חכמה ובינה וכו', ומצד שני נאמר בזה"ק שהא"ס ממלא את כל העולמות.

מדברי הרב כאן אנו רואים למעשה שהוא בא ליישב את ב' השיטות שהזכרו [מתוך ג']

א. יושר.

ב. עיגולים.

ה. והנה האמת הוא שאלו ואלו דברי אלהים חיים וכולם נכוחים למבין וישרים למוצאי דעת שכל שיטה יש לה על מה שתסמוך מדברי הזוהר אמנם ההפרש שבין ב' הסברות הנ"ל אם הם כסדרן י' מדרגות זו למעלה מזו אם הם בדרך קוים. זה הענין יתבאר לקמן בעז"ה בענין עולם הנקודים איך קודם תיקונם היו כסדרן זה למעלה מזה אבל אחר התיקון היו כסברא האחרת והיו בציור ג' קוים כנ"ל מסביר הרב שלגבי יישוב השמועות שבין ספירות דיושר ששניהם עוסקים בספירות מלמעלה למטה, בעמוד אחד או ג' קוים אין לטפל בזה עכשיו, [זה נלמד בשער הנקודים] ושם יסביר אומר הרב שטרם בריאת העולמות – עולם הנקודים – עולם האצילות – יש לנו ב' טעמים לכך והם בהבנת הניקוד, כידוע בטעם הנקרא סגול (*) ויש הנקרא סגולתא (*). ולא נאריך בזה אלא נרמוז שסגול מרמז על משולש תחתון שבספירות,

וסגולתא על משולש עליון של הספירות -

ו. ואמנם ההפרש שיש בין ב' הסברות אם הם בדרך קוים או בעגולים זה תוך זה נבאר בעז"ה בענף זה ושיים לבך בדברים שיתבארו עתה ומהם תשכיל כל מוצא דבר כי ב' הסברות נכוחות ואמיתיים כי ב' בחי' היו בענין ה"ס שאכן היו ב' הסברות א' הוא בחי' היותם עגולים בציור י' עגולים זה תוך זה וגם היה בהם בחי' אחרת והוא

פיתוחי זותם – ביאור על ספר עץ הזיים

יו"ל ע"י בית המדרש "אור שלום" ע"ש כ"ק האדמו"ר הרב שלום ספרין זצוק"ל מקומרנא י-ם
קרית ארבע ת.ד. 88 מיקוד 90100

**היותם י"ס ביושר דרך ג' קוים כמראה אדם בעל ראש זרועות ושוקיים וגוף ורגלים
כמו שאכתוב היטב כולו בענפים בעז"ה לקמן וזהו ביאורם כאן יכנס הרב להסביר את ב'
השיטות האם היו י"ס ביושר ובעיגולים, ואיך הייתה מציאותם אמת:**

**דע כי טרם שנאצלו הנאצלים ונבראו הנבראים היה אור עליון פשוט ממלא כל
המציאות האור העליון הם שני מושגים בדרך משל – אור הוא שפע א"ס והקרוב ביותר אל המאציל,
ועליון מדבר בחינת אורות, היינו שהאור א"ס הזה היה בלתי הרכבה ולכן הוא נקרא "אור פשוט" אחד יחיד
ומיוחד. והוא המקום שבו נתן הקב"ה [המאציל העליון] לנבראים מקום להתגדר בו – פינה להתגלות, ולא
היה שום מקום פנוי בבחינת אויר ריקני וחלל שבו כביכול היה אויר ריקני, ונמשל לאוויר כי
הוא לא נתפש ביחס למושג "מקום פנוי", אלא הכל היה ממולא מן אור א"ס פשוט שהוא ולא
היה לו בחינת ראש ולא בחינת סוף אלא הכל היה אור א' פשוט שוה בהשוואה
אחת והוא הנקרא אור א"ס.**

**וכאשר עלה ברצונו הפשוט שהוא הרצון בלתי חסרון לברוא העולמות ולהאציל הנאצלים
להוציא לאור שלימות פעולותיו ושמותיו וכנוייו אשר זאת היה סיבה בריאת
העולמות כמבואר אצלינו בענף הא' בחקירה הראשונה.**

**ז. והנה מה הייתה הפעולה שהוכרחה מעצם הרצון הפשוט ההוא אז צמצם את עצמו א"ס
בנקודה האמצעית אשר בו באין סוף עצמו באמצעו, באמצע אורו ממש היינו שהמאציל ב"ה
[א"ס] בחר לו נקודה שתקרא אמצע – ומנקודה זו הוא צמצם את עצמו, (אמר מאיר בערכינו אמר
הרב זה וק"ל). ולא שנעשה בו שינוי כי א"ס מנהיג את העולמות שווה בתכלית השוויון, ולכן הנבראים
בהיותם מקבלים את אורו של הא"ס בהשוואה אחת, לכן צריכים אנו לצייר נקודה אמצעית עבורנו, שהיא זו
שתקבל בשווה. ועל כן נקודה זו קרויה "אמצע" בהיות האמצע מקבל מכל צדדיו בשוויון גמור.**

**וצמצם האור ההוא ונתרחק אל צדדי סביבות הנקודה האמצעית ואז נשאר מקום
פנוי ואויר וחלל ריקני מנקודה אמצעית ממש כזה ☉.**

**הארה: ציור זה כמופיע בעץ חיים, הוא בעייתי מאוד, כי מי שמביט בציור זה רואה נקדה ועיגול, והרי הרב
מדבר בא"ס ואמר שהא"ס צמצם את עצמו, ובנקודה האמצעית הזו הוא ברא חלל, זאת אומרת שהנקודה
עצמה היא החלל, והחלל הוא הנקודה.**

**והנה הציור הזה מורה שהצמצום התחיל מהנקודה והתרחק לאיטו אל הצדדים. אם כן כיצד יבואר צמצום
זה? והרי כבר למדנו שאור א"ס ב"ה הוא אור חסד פשוט, שדרכו להיטיב ולהשפיע בלי גבול ובלי קצבה**

פיתוחי זותם – ב'אור על ספר עץ חיים

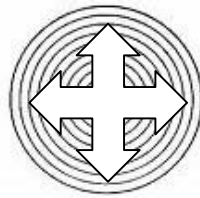
יו"ל ע"י בית המדרש "אור שלום" ע"ש כ"ק האדמו"ר הרב שלום ספרין זצוק"ל מקומרנא י-ם
קרית ארבע ת.ד. 88 מיקוד 90100

לצדיק ולרשע, והיות שאור א"ס זה הוא עליון – איכותי – גבוה, [וכו'] ואין אפשרות לא"ס לתת קיום לזולתו
אם לא יסולק האור הזה. וכפי שמובא [בספר שם משמעות] כח בלתי כל תכליתי – כי לא"ס אין תכלית
וקצבה וגבול, ובכוח זה לא ניתן לקיים נאצלים נבראים יצורים ונעשים, מפני שלהם יש תכלית גבול וקצבה,
כנאמר

"היוצא מן הטהור טהור" [משנה, בכורות פ"א, מ"ב] או כנאמר "כל היוצא בו כיוצא בו".

אם כן מבואר שהמאציל ב"ה צמצם את הכח בלתי כל תכליתי, וברא לפי רצונו יתברך במקום המכונה
חלל, כוח שהוא בעל תכלית, והוא הקרוי אצל הרב "כוח הדין", והוא זה שעוצר את מידת החסד – וזה סוד
שכר ועונש, "שאמר לעולמו די" [חגיגה י"ב, ב, א] [בר"ר מון] ועל כן נבאר שמה שנאמר "צמצם" הכוונה
לנתינת רשות למידת הדין לפעול בנקודה זו, למרות שאור א"ס מצוי שם, והכוח בלתי כל תכליתי מצוי
שם, היינו סילוק אור החסד ולעומתו גילוי אור הדין.

ולכן נראה מדברי הרב שהצמצום התחיל ממרכז החלל שהתרחק עד שהגיע אל העיגול הגדול, כמשל
הזרק אבן למים, שממקום פגיעתה הולך ומתפשט עיגול אחר עיגול ומתרחק ממקום נפילת האבן.

ועל כן, יש לדקדק שבציור זה יש טעות בנקודה, כי הנקודה הזו היא החלל והנקודה שממנה החלה
התפשטות והתרחקות אור החסד, ולא כפי שניתן להבין מציור זה, שישנה נקודה ויש חלל.
ועל כן הציור כפי שמופיע ב"אדם ישר" הוא עיגול ריק בלבד ללא נקודה.

אם כן, נחזור לדברי הרב – האם ה"נקודה אמצעית" היא אמצע החלל או שהיא מדברת על אמצע הא"ס
ב"ה כביכול. והנה אז צמצם את עצמו א"ס בנקודה אמצעית אשר בו, זאת אומרת – כל הצמצום היה
בנקודה האמצעית שבא"ס, וכל מה שנראה אח"כ יקרא בשם נקודה אמצעית. היינו "באמצע אורו ממש" –
ולא בחלל, ולכן נוכל לצייר עיגול ריק כזה ○ בלבד.

וצמצם האור והוא ונתרחק אל צדדי סביבות הנקודה האמצעית, שנתרחקה לצדדים ונתפשטה אל האור
א"ס שמסביבה. וכדברי הרב "ואז נשאר מקום פנוי ואויר וחלל רקני מנקודה אמצעית ממש כזה" – שהיות
ונסתלק אור החסד והתגלה אור הדין שהוא הממוצע בין האור בלתי כל תכלית לאור בעל תכלית.
[כדאי לעיין ב"כרם שלמה" אותיות ח-ט]

כלומר, שבאותו מקום נתהווה מידה ממוצעת בין הכוח בלתי כל תכלית לכוח אחר בעל תכלית, ובמקום
הזה היה הרצון לברוא את העולמות וההוצאה מהכוח אל הפועל ושם פעל הצמצום.

★ יש לציין שבספר "בית לחם יהודה" [לרב יהודה פתיה] מצינו שלדעתו הצמצום התחיל מאמצעו של
החלל, היפך דברי הרב פאפירוש שמבין שהצמצום החל בנקודה הזו, שהיא האמצע שבו ולא בחלל.

פיתוחי זוותם – בלאור על ספר עץ זיתים

יו"ל ע"י בית המדרש "אור שלום" ע"ש כ"ק האדמו"ר הרב שלום ספרין זצוק"ל מקומרנא י-ם
קרית ארבע ת.ד. 88 מיקוד 90100

ותנא מסייע הוא לשיטתו מצוי בספר "אדם ישר" שבו מצויר עיגול ריק O - לכן אמר רבי מאיר שמה שאמר מוהרח"ו "נקודה אמצעית" זה בערכנו בלבד ומשום קטנות השגתנו.

והוא משל שהרב מוהרח"ו בעצמו מביא [שער דרושי אבי"ע שער מ"ג] שאם הייתה לנו רשות להמשיל משל על הא"ס ב"ה שהוא בלי תכלית וקצבה, היינו אומרים שמקום החלל הוא כמו גרגיר בתוך אוקיינוס. אם כן – רוב המפרשים הבינו שהצמצום התחיל מאמצעו של החלל.

אלא שה"בית לחם יהודה" אומר שזו טעות ואין לנו שום ראייה מדברי הרב שהצמצום התחיל מנקודת אמצע החלל, ודבריו מבוססים על הנאמר בעץ חיים [דף י"ב סוף עמודה ד'] שבצמצום זה נגרם מציאות של כלי, הוא הקרוי "כוח הדין" שמגביל את אור החסד של הא"ס ב"ה, על מנת שלא תחזור לשורשה ותבטל אל הא"ס, אזי המאציל יצר את סילוק אור החסד וברא מידת דין, שבחלל יהיה אור של דין והם נקראים עשר [10] ספירות – עיגולים – שהן שייכים לאדם קדמון [א"ק].

אם כן, אומר הרב "בית לחם יהודה" שראשית לכל התגלו הכלים של א"ק, ואח"כ נאצלו כלים דאצילות, ואח"כ נבראו כלים דבריאה, ולאחר מכן נוצרו כלים דיצירה, ואחריהם נעשו כלים דעשיה. והרב כותב [ע"ח דף י"ב עמודה א] שהכלים התגלו כאשר אור א"ס הסתלק משם, נמצא שתחילת צמצום אור א"ס ב"ה הייתה מבחוץ כלפי פנים.

★ לשיטת "כרם שלמה" וכן לשיטת "שמן ששון" תחילת הצמצום הייתה מבפנים החוצה מאמצע החלל, כפשיטות דברי מוהרח"ו, ועל כן אברי העשייה היו טרם היצירה והבריאה והאצילות, ולדברי "בית לחם יהודה" שאומר שזו טעות בציור ולא שייכת נקודה בתוך החלל וכן ב"אדם ישר".

הבהרה: לשיטת ה"כרם שלמה" וה"שמן ששון" שבפשיטות האור התחיל להסתלק מהאמצע של החלל ועד גבול מסוים שאמר המאציל ב"ה לעולמו די. וכן מצינו ב"שמן ששון" שכתב שבכלים התחילו מבפנים כלפי חוץ.

ומה שהוקשה לרב "בית לחם יהודה" הוא מדברי הרב [ע"ח י"ב עמודה ד] שאמר שמציאות הכלים הזו נובעת מחמת הצמצום, והיא כדוגמת א"ק שהוא "סבא" אצילות ובריאה "אבא ואמא" יצירה ועשייה "בן ובת", ולכן נראה לבאר שקוצו של יו"ד – סבא, י – אבא, ה – אמא, ו – בן, ה – בת.

ואם נאמר שהאיברים של העולם היוצא אל התחתון ממנו נבראו תחילה, נמצאת אומר שהבת והבן נולדו לפני האב והאם, דבר שלא מובן. במחלוקת זו לא נמצא לה מכריע – האם הצמצום החל מבפנים לחוץ או שהחל מהחוץ פנימה.

הדגש: כתב הרב [מוהרח"ו] שלמרות שקראנו לנקודה זו בחלל "כוחות הדין" אין הכוונה שיש דין בא"ס ב"ה, כי הוא כולו חסד, ומה שמכונה "דין" הוא ממותק וכנוע ובטל אל חסד אור א"ס.

פיתוחי זותם – ביאור על ספר עץ חיים

יו"ל ע"י בית המדרש "אור שלום" ע"ש כ"ק האדמו"ר הרב שלום ספרין זצוק"ל מקומרנא י-ם
קרית ארבע ת.ד. 88 מיקוד 90100

נחזור לדברי הרב " והנה אז צמצם את עצמו א"ס בנקודה האמצעית אשר בו באמצע
אורו ממש, וצמצם האור ההוא ונתרחק אל צדדי סביבות הנקודה האמצעית ואז

נשאר מקום פנוי ואויר וחלל רקני מנקודה אמצעית ממש כזה

אם כן הרב עד כאן לא הסביר איך יש קישור בין הכוח בלתי כלילי לכוח בעל תכליתי, והוא עדיין לא
מיישב את הקושיה האם סברת העיגולים הם אמיתיים או סברת היושר. ועדיין אין לנו הסבר איך יש
מציאות של אור חסד של הא"ס ב"ה בתוך החלל, וזה חייב להיות, כי ללא זה איך יהיה קשר בין הנמצלים
למאציל ב"ה.

זה עונה על הקושיה מה שייך אמצע [בערכנו] והנה הצמצום הזה היה בהשוואה א' בסביבות
הנקודה האמצעית ריקנית ההוא מאור החסד, והחלל ריק מאור החסד, באופן שמקום החלל
ההוא היה עגול מכל סביבותיו בהשוואה גמורה, היות והא"ס הוא שוה והוא רוצה שכולם
יקבלו משיווין מידותיו, ולכן הוא עשה נקודה אמצעית [כביכול] ולא היה החלל בתמונת מרובע בעל
זויות נצבת, לפי שגם א"ס צמצם עצמו בבחינת עגול בהשוואה א' מכל צדדים על
דרך משל, כי לא שייך עיגול למעלה אלא שהעיגול היא הצורה השווה ביותר והסיבה היתה לפי
שכיון שאור הא"ס שוה בהשוואה גמורה הוכרח גם כן שיצמצם עצמו בהשוואה א'
מכל הצדדים ולא שיצמצם עצמו מצד א' יותר משאר הצדדים.